



w sprawie wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy wyrażenia opinii dotyczącej spełnienia warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu oraz związku studiów ze strategią uczelni w ramach postępowania z wniosku Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu o pozwolenie na utworzenie studiów na kierunku psychologia na poziomie studiów jednolitych o profilu praktycznym, prowadzonego przez Ministra Edukacji i Nauki pod sygn. DSW-WNP.8014.11.2021.2.AZ

§ 1

Na podstawie art. 245 ust. 4 i 5 w zw. z art. 258 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (tj. Dz.U. z 2021 r. poz. 478 z późn. zm.) Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej:

utrzymuje w mocy uchwałę Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej nr 551/2021 z dnia 24 czerwca 2021 r. dotyczącą spełnienia warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu oraz związku studiów ze strategią uczelni w ramach postępowania z wniosku Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu o pozwolenie na utworzenie studiów na kierunku psychologia na poziomie studiów jednolitych o profilu praktycznym, prowadzonego przez Ministra Edukacji i Nauki pod sygn. DSW-WNP.8014.11.2021.2.AZ.

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej, uwzględniając opinię zespołu odwoławczego, uznało, iż wyjaśnienia przedstawione we wniosku Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu o ponowne rozpatrzenie sprawy wyrażenia opinii dotyczącej spełnienia warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu oraz związku studiów ze strategią uczelni w ramach postępowania z wniosku o pozwolenie na utworzenie studiów na kierunku psychologia na poziomie studiów jednolitych o profilu praktycznym, prowadzonego przez Ministra Edukacji i Nauki pod sygn. DSW-WNP.8014.11.2021.2.AZ nie uzasadniają zmiany opinii negatywnej wyrażonej w § 1 uchwały nr 551/2021 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 24 czerwca 2021 r.

Podstawę wydania negatywnej opinii stanowiły następujące zarzuty:

1. Istnieje rozbieżność pomiędzy wskazanymi kierunkowymi efektami uczenia się a efektami uczenia się przypisanymi do poszczególnych zajęć. Efekty uczenia się przypisano właściwie do 7 poziomu PRK natomiast niektóre zajęcia wskazują na 6 poziom PRK. Analiza efektów uczenia się przypisanych do zajęć zawartych w sylabusach wykazała, że znajdują się w nich efekty uczenia się i ich charakterystyki odpowiadające poziomowi 6 PRK. Do grupy zajęć kierunkowych, w których wskazano efekty uczenia się na poziomie 6 PRK zaliczyć należy zajęcia: *psychologia procesów poznawczych* (np. KW_03 *Zna podstawowe mechanizmy i właściwości procesów poznawczych* czy KW_03, KW_10 *Posiada podstawową wiedzę o założeniach i metodach badań nad poznaniem i jego podstawami neuronalnymi*), czy zajęcia *wybrane zagadnienia z psychologii klinicznej* (KW_11 *Posiada podstawową wiedzę z zakresu diagnozy psychologicznej* (wywiad, obserwacja psychologiczna). Tym samym treści zajęć zamieszczone w sylabusach nie spełniają



kryterium aktualnej i pogłębionej wiedzy, właściwej dla 7 poziomu PRK. Nie jest zatem spełniony warunek określony w art. 67 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 478 z późn. zm.).

Stanowisko Uczelni

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Uczelnia podniosła, że uwzględniono uwagi Polskiej Komisji Akredytacyjnej, wprowadzając korektę w przedmiotowych efektach uczenia się, tak aby opis efektów w sylabusach spełniał kryteria określone dla kształcenia na 7 poziomie PRK. Dalej, na str. 2-3 wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy zamieszczono wykaz szczegółowych zmian w odniesieniu do sylabusów 12 zajęć:

A. Grupa zajęć podstawowych, dotyczy to sylabusów przedmiotów: A.1 *Wprowadzenie do psychologii*, A.4 *Biologiczne podstawy zachowania*;

B 1. Grupa zajęć kierunkowych - obowiązkowych, dotyczy to sylabusów przedmiotów: B1.24 *Neuropsychologia*, B1.38 *Podstawy prawne w zawodzie psychologa*;

B 2. Grupa zajęć kierunkowych - do wyboru, dotyczy to sylabusów przedmiotów: B2.2.2.3 *Psychopatologia w środowisku pracy*, B1.1 *Psychologia procesów poznawczych*, B1.7 *Psychologia wychowawcza*, B1.13 *Psychologia pracy*, B1.15 *Metody statystyczne w psychologii*, B.19 *Psychologia organizacji i zarządzania*, B.20 *Psychologia doradztwa zawodowego*, B1.23 *Wybrane zagadnienia z psychologii klinicznej*, B1.24 *Neuropsychologia*, B1.38 *Podstawy prawne w zawodzie psychologa*;

B 2. Grupa zajęć kierunkowych - do wyboru, dotyczy to sylabusów przedmiotów: B2.2.2.3 *Psychopatologia w środowisku pracy*.

Stanowisko Prezydium PKA

Uczelnia przedstawiła we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy informacje o podjętych działaniach naprawczych, które usuwają istotę zarzutu pod względem merytorycznym. Modyfikacje polegały na usunięciu nieadekwatnych sformułowań i zastąpienie ich innymi pojęciami (np. w miejsce „podstawowy” - „pogłębiony” lub „zaawansowany”), zawężeniu zakresu tematycznego w opisie efektu, lub nadaniu nowego brzmienia efektom uczenia się. Opisane zmiany uzyskały moc wiążącą na podstawie aktu prawnego właściwego organu Uczelni.

W związku z powyższym sformułowany uprzednio **zarzut stał się bezprzedmiotowy**.

2. We wniosku występują nieprawidłowości związane z przypisaniem niewłaściwych efektów uczenia się w zakresie wiedzy zamiast umiejętności. Np. w przypadku zajęć *psychologia zdrowia i jakości życia* jako efekt W3, czyli wiedzy przypisano efekt charakterystyczny dla umiejętności K_U07, K_U09: *Potrafi dokonać diagnozy jakości życia i wskazać obszary wsparcia w tym zakresie*.

Stanowisko Uczelni

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Uczelnia wyjaśniła, że skorygowano oznaczenie efektu jako: U3 oraz pozostawiono efekty charakterystyczne dla umiejętności: K_U07; K_U09 i K_U11.



Stanowisko Prezydium PKA

Uczelnia przedstawiła we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy dodatkowe informacje i wyjaśnienia, które usuwają istotę zarzutu. Opisane zmiany uzyskały moc wiążącą na podstawie aktu prawnego właściwego organu Uczelni.

W związku z powyższym sformułowany uprzednio **zarzut stał się bezprzedmiotowy**.

3. W sylabusach stwierdzono nieprawidłowości dotyczące przypisywania efektów uczenia się w odniesieniu do realizowanych form zajęć. Na przykład te same efekty uczenia się są przypisywane wykładom i ćwiczeniom (np. *psychologia procesów poznawczych*), podczas gdy, inne efekty powinny być osiągnięte w ramach różnych form zajęć. Inną sytuacją dotyczy przypadku, gdy efekty uczenia w obszarze wiedzy przypisane są wyłącznie do wykładu a efekty uczenia się w obszarze umiejętności do ćwiczeń (np. *psychologia wychowawcza* czy *psychologia pracy*). Występują też zajęcia, w których brakuje efektów uczenia się w obszarze kompetencji (np. *psychologia emocji i motywacji* czy *psychologia stresu*). Nieprawidłowością jest też przypisanie do 30 godzin zajęć, kluczowego dla nabywania wiedzy, umiejętności i kompetencji w dyscyplinie psychologia wskazanie zaledwie jednego (1!) efektu uczenia się w obszarze wiedzy (K_W03: *Różnicuje pojęcie emocji i motywacji. Rozumie i wyjaśnia procesy emocjonalno-motywacyjne*).

Stanowisko Uczelni

Uczelnia podniosła we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, iż uwzględniono uwagi Polskiej Komisji Akredytacyjnej, wprowadzając korektę w sylabusach przedmiotów, w opisie przedmiotowych efektów uczenia się. Dalej, na str. 3-9 wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy zamieszczono szczegółowy wykaz i charakterystykę zmian odnoszących się do 35 sylabusów zajęć w poszczególnych grupach:

A. Grupa zajęć podstawowych, dotyczy to sylabusów przedmiotów: A.2 *Historia myśli psychologicznej*, A.3. *Filozofia z elementami logiki*, A.7. *Wybrane zagadnienia z pedagogiki/ Selected issues in pedagogy*;

B 1. Grupa zajęć kierunkowych - obowiązkowych, dotyczy to sylabusów przedmiotów: B1.1. *Psychologia procesów poznawczych*, B1.2. *Psychologia rozwoju dzieci i młodzieży*, B1.3. *Psychologia emocji i motywacji*, B1.4. *Psychologia różnic indywidualnych*, B1.5 *Psychologia rozwoju człowieka dorosłego*, B1.6 *Psychologia społeczna*, B1.7 *Psychologia wychowawcza*, B1.9. *Metodologia badań psychologicznych*, B1.10. *Psychologia rodziny*, B1.12 *Psychologiczne metody badania inteligencji*, B1.13 *Psychologia pracy*, B1.14 *Psychologia stresu*, B1.15. *Metody statystyczne w psychologii*, B1.16. *Psychometria*, B1.37 *Etyka zawodu psychologa*, B1.17. *Psychologiczne metody badania osobowości*, B.1.19 *Psychologia organizacji i zarządzania*, B.1.20 *Psychologia doradztwa zawodowego*, B1.21 *Coaching*, B1.22. *Diagnoza psychologiczna*, B1.24 *Neuropsychologia*, B1.27 *Psychologia i psychoterapia uzależnień*, B1.28 *Problematyka seksualności i prokreacji człowieka*, B1.30 *Podstawy psychoterapii*, B1.32 *Psychologia sądowa*, B1.33 *Poradnictwo rodzinne*, B.1.35 *Pomoc psychologiczna i interwencja kryzysowa*;

B 2. Grupa zajęć kierunkowych - do wyboru, dotyczy to sylabusów przedmiotów: B2.2.7.1. *Psychoterapia psychodynamiczna*, B2.2.7.2. *Psychoterapia poznawczo-behawioralna*, B2.2.7.3 *Psychoterapia rodzin i dzieci* efekt B2.2.7.4. *Podstawy psychoterapii indywidualnej*.



Stanowisko Prezydium PKA

Uczelnia przedstawiła we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy informacje o podjętych działaniach naprawczych, które usuwają istotę zarzutu. Zmiany dokonane przez Uczelnię polegały na dodaniu, zmodyfikowaniu lub skorygowaniu opisu efektów uczenia się; rozdzieleniu efektów uczenia się przypisanych wykładom oraz ćwiczeniom i dedykowaniu ich tylko jednej z form zajęć. Opisane zmiany uzyskały moc wiążącą na podstawie aktu prawnego właściwego organu Uczelni. Opisane zmiany uzyskały moc wiążącą na podstawie aktu prawnego właściwego organu Uczelni.

W związku z powyższym sformułowany uprzednio **zarzut stał się bezprzedmiotowy**.

4. Efekty uczenia się są zbyt ogólne, nie został w nich określony zakres przedmiotowy wiedzy do opanowania przez studentów, ani konkretne umiejętności praktyczne, które zostaną opanowane przez studentów (np. w przypadku zajęć *diagnoza psychologiczna* w efekcie K_W01 i K_W03 zakłada się, że absolwent *Zna teoretyczne podstawy, właściwości i przeznaczenie wybranych metod diagnozy psychologicznej* ale w żaden sposób nie dookreślono na jakim poziomie zaawansowania wiedzy ani o jakie wybrane metody diagnozy chodzi, czy są to np. metody diagnozy dotyczące osobowości, emocji, temperamentu czy też jest jakiś inny klucz ich doboru. Podobnie w przypadku zajęć podstawy resocjalizacji, gdzie wskazano efekt *Zna i rozumie biologiczne podstawy zachowania człowieka, funkcjonowanie układu nerwowego oraz jego związek z procesami psychicznymi*. Z kolei część zakładanych efektów uczenia się jest nieuzasadniona ani stanem aktualnej wiedzy, w obszarze którym lokowany jest wnioskowany kierunek studiów ani nie odnoszą się stricte do wiedzy tematycznej z danych zajęć, np. w przypadku zajęć *podstawy resocjalizacji* w obszarze wiedzy wskazano dwa efekty, tj. K_W05 *Ma rozszerzoną wiedzę z zakresu psychologii społecznej, rozumie zjawiska związane ze społecznym działaniem człowieka oraz problematykę relacji człowiek – środowisko społeczne* oraz K_W12 *Zna i rozumie biologiczne podstawy zachowania człowieka, funkcjonowanie układu nerwowego oraz jego związek z procesami psychicznymi*.

Stanowisko Uczelni

Uczelnia podniosła we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, iż skorygowano przedmiotowe efekty uczenia się, tak aby lepiej odzwierciedlały zawartość merytoryczną. Dalej, na str. 10-12 wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy zamieszczono szczegółowy wykaz i opis zmian w poszczególnych grupach zajęć:

A. Grupa zajęć podstawowych, dotyczy to sylabusów przedmiotów: A.1 Wprowadzenie do psychologii;

B 1. Grupa zajęć kierunkowych, dotyczy to sylabusów przedmiotów: B1.18 Problemy współczesnej rodziny, B1.22. Diagnoza psychologiczna, B.1.19 Psychologia organizacji i zarządzania, B.1.20 Psychologia doradztwa zawodowego, B1.21 Coaching, B1.25 Podstawy resocjalizacji, B1.34 Mediacje i negocjacje;

B 2. Grupa zajęć kierunkowych - do wyboru, dotyczy to sylabusów przedmiotów:

B2_2.1.1. Rodzina z problemem przemocy i uzależnienia, B2_2.5.4. Suicydologia i zachowania autodestrukcyjne.

Wnioskodawcy dodał, że w sylabusie B1.21 Coaching uszczegółowiono zapis w rygorze zaliczeń ćwiczeń dotyczący rozumienia kryterium oceny osiągniętych efektów uczenia się: projektu



grupowego, iż obejmuje on ocenę umiejętności stosowania narzędzi coachingowych oraz prowadzenia sesji coachingu.

Stanowisko Prezydium PKA

Uczelnia przedstawiła we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy dodatkowe informacje i wyjaśnienia, które usuwają istotę zarzutu. Zmiany dokonane przez Uczelnię polegały m.in. na zmianie, dodaniu lub przeformułowaniu opisu efektów uczenia się, uszczegółowieniu opisu efektów uczenia się, doprecyzowaniu treści kształcenia, skorygowaniu sylabusów pod względem tego, że te same efekty uczenia się były przypisywane wykładom i ćwiczeniom. Opisane zmiany uzyskały moc wiążącą na podstawie aktu prawnego właściwego organu Uczelni.

W związku z powyższym sformułowany uprzednio **zarzut stał się bezprzedmiotowy**.

5. Nie znajduje uzasadnienia umieszczenie w grupie zajęć przypisanych do dyscypliny pedagogika takich zajęć jak: *trening interpersonalny* czy *warsztat komunikacji interpersonalnej*. Nie są to zajęcia specyficzne dla dyscypliny pedagogika, a ich zakres tematyczny ani nazwa nie została zawężona do dyscypliny pedagogika.

Stanowisko Uczelni

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Uczelnia wyjaśniła, że przedmioty: trening interpersonalny oraz warsztat komunikacji interpersonalnej przypisano w programie studiów do dyscypliny psychologia, w tym:

1. Zmieniono zapisy w opisie Programu studiów:

- w I. Ogólnej charakterystyce studiów w pkt. 7: Procentowy udział liczby punktów ECTS dla każdej z dyscyplin: psychologia 97% pedagogika 3%;
- W tabeli 3 Sumaryczne wskaźniki ilościowe programu studiów w wierszu 5 skorygowano liczbę ECTS dla psychologii (292,5) i pedagogiki (7,5)
- Usunięto zapis o zajęciach w tabeli 7 Grupa zajęć odnoszących się do dyscypliny naukowej Pedagogika

2. Zmieniono dla ww. przedmiotów dyscyplinę (pedagogika) w Planie studiów, przypisując im w planie studiów dyscyplinę: psychologia.

Stanowisko Prezydium PKA

Uczelnia przedstawiła we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy dodatkowe informacje i wyjaśnienia, które usuwają istotę zarzutu.

W związku z powyższym sformułowany uprzednio **zarzut stał się bezprzedmiotowy**.

6. Wnioskodawca wskazał niespójną liczbę godzin realizowanych w pełnym cyklu kształcenia albowiem w opisie programu studiów wykazał 2835 godzin, natomiast z analizy harmonogramu realizacji programu studiów wynika, że liczba ta jest wyższa i wynosi 3055 godzin.



Stanowisko Uczelni

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Uczelnia wyjaśniła, że niespójność w liczbie godzin wykazana w opisie programu studiów i harmonogramie realizacji programu (planie studiów) wynikała z nieprawidłowo zsumowanej liczby godzin i ECTS dla wszystkich przedmiotów do wyboru. Obecnie w sumarycznych obliczeniach zawartych w programie uwzględniono tylko liczbę przedmiotów, które student wybiera w danej grupie. Łączna liczba godzin realizowana w pełnym cyklu kształcenia wskazana obecnie w opisie programu studiów oraz w harmonogramie realizacji programu studiów jest jednakowa i wynosi 2860 godzin.

Stanowisko Prezydium PKA

Uczelnia przedstawiła we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy dodatkowe informacje i wyjaśnienia, które usuwają istotę zarzutu.

W związku z powyższym sformułowany uprzednio **zarzut stał się bezprzedmiotowy**.

7. Uczelnia błędnie utożsamia kształtowanie umiejętności zawodowych z formą realizowanych zajęć. Umiejętności praktyczne muszą być bezpośrednio powiązane z wykonywaniem zawodu, z kolei zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne muszą odzwierciedlać nabywane przez studenta umiejętności praktyczne. Natomiast Uczelnia w sposób automatyczny zajęcia takie jak ćwiczenia czy zajęcia warsztatowe utożsamia w kształtowaniu umiejętności praktycznych. Analiza wskazanych nieprawidłowości prowadzi do wniosku, że zajęcia traktowane przez Wnioskodawcę jako zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne nie spełniają warunku określonego rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów, gdyż nie wykazano we wniosku, że studenci będą w sposób rzeczywisty nabywać umiejętności praktyczne z zakresu działalności zawodowej związanej z kierunkiem i sylwetką absolwenta.

Należy zaznaczyć, że niektóre zajęcia zaliczone do grupy zajęć kształtujących umiejętności praktyczne również posiadają przypisane im efekty uczenia zgodne z 6 poziomem PRK zamiast z 7 poziomem PRK (np. *warsztat komunikacji interpersonalnej – KW_02 Zna podstawową terminologię oraz teoretyczne postawy i uwarunkowania komunikacji interpersonalnej. Elementy procesu komunikacyjnego, podmiotowe i pozapodmiotowe uwarunkowania komunikacji*). Tym samym kształtowane umiejętności są nieadekwatne do wymaganych umiejętności na tym poziomie kształcenia. Za niewłaściwe należy uznać przypisanie np. zajęć *historia myśli psychologicznej* do grupy zajęć kształtujących umiejętności praktyczne albowiem uwzględniając przypisane im efekty uczenia się odnoszą się one do wiedzy a nie umiejętności zawodowych (np. przypisane do ćwiczeń z tych zajęć umiejętności odnoszą się do K_U02: *Potrafi przedstawić genezę pojęć i twierdzeń psychologicznych czy Umie wymienić i przedstawić poglądy wielkich teoretyków z początków psychologii naukowej*). Z kolei w przypadku zajęć *trening interpersonalny* wskazano takie umiejętności jak: K_U16: *Potrafi porozumiewać się i współpracować w grupie studenckiej z zachowaniem kultury akademickiej*. Nie jest to zatem umiejętność związana z projektowanym zawodem a umiejętnościami funkcjonowania w grupie studenckiej. Podobny zarzut dotyczy zajęć *emisja i higiena głosu*, gdzie w ramach założonych efektów dotyczących umiejętności przyjęto, że: K_U12 i K_U13: *Potrafi zastosować prawidłową emisję głosu, postawę i mowę ciała podczas prezentacji tekstów literackich i wystąpień publicznych*. Przypisane efekty uczenia się nie są zarówno adekwatne dla kierunku psychologia, jak i umiejętności niezbędnych dla zawodu psychologa.



Takich nieprawidłowości jest znacznie więcej. Z kolei w przypadku zajęć *technologia informacyjna* wskazano, że osiągnięte przez studentów umiejętności praktyczne to: KU_01: *Potrafi zdobywać i wykorzystać wiedzę z zakresu psychologii i dyscyplin pokrewnych w celu analizy przyczyn i przebiegu procesów psychicznych oraz zachowań człowieka, posługując się właściwymi źródłami informacji, metodami badawczymi oraz zaawansowanymi technologiami informacyjno-komunikacyjnymi (ICT). Wiedzę tę poddaje krytycznej analizie, syntezie i twórczej interpretacji.* Tak sformułowana umiejętność jest nieadekwatna do wskazanych w programie treści programowych. Uwzględniając treści programowe przypisane do wskazanych wyżej zajęć np. *edytory tekstu. Formatowanie dokumentów wielostronicowych – grafika, tabele, wzory, wykresy, przypisy i spisy. itp.* zakładany efekt uczenia się w zakresie umiejętności jest nieadekwatny i niemożliwy do osiągnięcia. Jak wyżej wskazano, umiejętności zawodowych nie można utożsamiać z formą zajęć. Wskazane powyżej nieprawidłowości pokazują, iż studenci nie nabywają umiejętności praktycznych. Ponadto błędem jest wskazywanie umiejętności bez powiązania ich z nabywaną przez studentów wiedzą. W przypadku zajęć np. warsztatowych czy ujętych w modułach są wskazywane efekty uczenia w odniesieniu do umiejętności i kompetencji bez wskazania efektów odnoszących się do wiedzy (wszystkie zajęcia ujęte w module *psychologia rodziny*, np. *rodzina z problemem przemocy i uzależnienia czy rodzina z dzieckiem z całościowymi zaburzeniami rozwoju*). Ten sam zarzut dotyczy wszystkich zajęć wchodzących w skład modułu *psychologia kliniczna*, np. *warsztaty pomocy psychologicznej w chorobach somatycznych czy trening asertywności*). Działania takie należy uznać za nieprawidłowe albowiem umiejętności muszą być kształtowane w odniesieniu do konkretnej wiedzy.

Stanowisko Uczelni

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Uczelnia wywiodła, że wprowadzono szereg korekt, które dalej, na stronach 14 – 17 opisano, jak niżej.

W grupie przedmiotów podstawowych w sylabusach A.1. *Wprowadzenie do psychologii A3 Filozofia z elementami logiki, A5 Socjologia i A7. Wybrane zagadnienia z pedagogiki, A.8. Emisja i higiena głosu, A.10. Technologia informacyjna*, usunięto przypisanie ECTS do zajęć kształtujących umiejętności praktyczne. Usunięto ten zapis w Programie studiów w Tabeli 4: Grupa zajęć służących zdobywaniu przez studenta umiejętności praktycznych. Usunięto przypisanie ćwiczeń z przedmiotu Historia myśli psychologicznej do grupy zajęć kształtujących umiejętności praktyczne. Usunięto ten zapis w sylabusie przedmiotu i w Programie studiów w Tabeli 4.: Grupa zajęć służących zdobywaniu przez studenta umiejętności praktycznych. Dodatkowo także w odniesieniu do sylabusów następujących przedmiotów: A5 *Socjologia*, A6 *Trening interpersonalny*, A8 *Emisja i higiena głosu*, A9 *Warsztat komunikacji interpersonalnej*, A10_ *Technologia informacyjna*, B1.36 *Autokreacja rozwoju osobistego i zawodowego*, także w Module I *Psychologia rodziny* (w sylabusach: B2. 2.1.1. *Rodzina z problemem przemocy i uzależnienia*, B2. 2.1.2. *Rodzina z dzieckiem z całościowymi zaburzeniami rozwoju* oraz 2.1.3 *Family with a child with pervasive developmental disorders*, B2 2.1.4. *Psychologiczne aspekty rodzin adopcyjnych*, B2 2.1.5. *Psychologiczne problemy rodzin rozwodzących się*, B2_2.1.6. *Trening umiejętności wychowawczych*) wprowadzono zmiany, polegające na dodaniu nowych efektów uczenia się, skorygowaniu efektów uczenia się oraz zmienieniu ich zapisu, a także przypisanie efektów przedmiotowych do kierunkowych.

Wnioskodawca wyjaśnił dalej, iż zajęcia warsztatowe z *Pomocy psychologicznej w chorobach somatycznych czy trening asertywności wchodzą w skład Modułu III Psychologia zdrowia (a nie*



jak wskazano w opinii modułu z psychologii klinicznej)). Dlatego w tym module, w ramach zajęć warsztatowych wprowadzono stosowne korekty odnoszące się do sylabusów przedmiotów: B2. 2.3.1. *Warsztaty pomocy psychologicznej w chorobach somatycznych*, B2. 2.3.2. *Warsztaty radzenia sobie ze stresem*, B2. 2.3.3. *Training: How to overcome stress*, B2. 2.3.4. *Trening asertywności*, B2. 2.3.5. *Tutoring kompetencji*. W tym także przypadku zmiany łączyły się z: dodaniem nowych efektów uczenia się, skorygowaniem już istniejących oraz zmianą ich zapisu, a także przypisaniu efektów przedmiotowych do kierunkowych.

Wnioskodawca podniósł następnie, iż moduł V *Psychologia kliniczna dorosłych* zawiera takie zajęcia warsztatowe, jak: B2_2.5.1. *Psychologia kliniczna człowieka dorosłego* B2_2.5.2 *Psychopatologia rozwoju człowieka dorosłego* B2_2.5.3 *Diagnoza kliniczna osób dorosłych* B2_2.5.4 *Suicydologia i zachowania autodestrukcyjne*. Powyższe zajęcia zawierają efekty uczenia się dotyczące wiedzy, zaś w weryfikacji metod efektów uczenia się w Metodach sprawdzania i oceny ujęto zadania praktyczne, które obejmują m.in. analizę przypadków, zaplanowanie i przeprowadzenie badania psychologicznego w zakresie psychologii klinicznej, opracowanie wyników, przygotowanie opinii psychologicznej. Do modułu *Psychologia kliniczna* nie należą zajęcia warsztatowe z *pomocy psychologicznej w chorobach somatycznych czy trening asertywności*.

W ramach zajęć warsztatowych z tego modułu VI *Pomoc psychologiczna* wprowadzono analogiczne korekty w sylabusach przedmiotów: B2_2.6.1. *Pomoc psychologiczna dla osób z zaburzeniami zdrowia psychicznego*, B2_2.6.2. *Pomoc psychologiczna dla osób z niepełnosprawnością*, B2_2.6.3. *Pomoc psychologiczna dla osób z zaburzeniami zdrowia somatycznego*, B2_2.6.4. *Pomoc psychologiczna dla osób z zaburzeniami sensorycznymi*. Modyfikacje w powyższych sylabusach polegały na uwzględnieniu w metodach weryfikacji efektów opisanych w sylabusie przedmiotu zadań praktycznych; dodaniu nowych efektów uczenia się; skorygowaniu już istniejących oraz zmianą ich zapisu, a także przypisaniu efektów przedmiotowych do kierunkowych.

Stanowisko Prezydium PKA

Uczelnia przedstawiła we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy dodatkowe informacje i wyjaśnienia, które usuwają istotę zarzutu. Wprowadzone zmiany w opisie efektów uczenia się oraz metodach nauczania, a także sposobach weryfikacji ich osiągnięcia są wielowymiarowe i kompleksowe. Należy pozytywnie ocenić aktualne warunki nabywania przez studentów umiejętności praktycznych, zgodnych ze specyfiką wymagań zawodu psychologa. Wnioskodawca zastosował się do wszystkich wskazań zawartych w uchwale Prezydium PKA, skorygował istniejące nieprawidłowości.

W związku z powyższym sformułowany uprzednio **zarzut stał się bezprzedmiotowy**.

8. Zakładane efekty uczenia nie odpowiadają treściom programowym zawartym w sylabusach ani celom zajęć. Na 4 wskazane cele kształcenia – 3 ewidentnie odnoszą się do dyscypliny pedagogika (2. Zapoznanie słuchaczy ze sposobami modyfikacji rzeczywistości wychowawczej i tych parametrów osobowości, które są określane jako niekorzystne, wadliwe czy patologiczne, 3. Zapoznanie studenta z podstawowymi terminami i pojęciami w pedagogice resocjalizacyjnej czy 4. Zapoznanie z głównymi problemami nieprzystosowania społecznego, źródłami przebiegiem zaburzeń procesu socjalizacji i wychowania prowadzących do procesów wykluczenia, marginalizacji społecznej i demoralizacji). Natomiast wskazane efekty uczenia się



np. K_W05: *Ma rozszerzoną wiedzę z zakresu psychologii społecznej, rozumie zjawiska związane ze społecznym działaniem człowieka oraz problematykę relacji człowiek – środowisko społeczne* odnoszą się do dyscypliny psychologia i topsychologii społecznej. Uwzględniając treści programowe zawarte w wykładach czy ćwiczeniach nie odnoszą się one w żaden sposób do psychologii społecznej. Pojęcie niedostosowania społecznego jest pojęciem z zakresu pedagogiki a nie psychologii i nie odpowiada ono zarówno współczesnej wiedzy ani terminologii przypisanej dyscyplinie psychologia. Ponadto nie znajduje uzasadnienia dobór treści programowych, które nie odnoszą się do zagadnienia resocjalizacji związanych w karą, jej wykonaniem czy programami resocjalizacyjnymi. Analizując treści programowe różnych zajęć należy stwierdzić, iż są one przedstawiane na poziomie ogólności uniemożliwiającym ich obiektywną ocenę np. w przypadku zajęć *zaburzenia osobowości* wskazany efekt uczenia się K_W08 *Rozpoznaje i charakteryzuje problemy z zakresu zaburzeń osobowości oraz ich uwarunkowania w aspekcie teoretycznym i praktycznym* nie tylko nie odzwierciedla stopnia zaawansowania wiedzy ale także nie pozwala na jej osadzenie w kontekście współczesnej wiedzy albowiem odwołuje się do modelu wieloosiowego zatem do przestarzałej klasyfikacji DSM.

Stanowisko Uczelni

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Uczelnia podniosła, że wprowadzono zasadnicze korekty we wskazanych przedmiotach. W sylabusie B1.25 Podstawy resocjalizacji zmieniono nazwę przedmiotu na Wybrane aspekty resocjalizacji. Ponadto zmodyfikowano cele zajęć, zmieniono tematykę pierwszego wykładu. Dotychczasowe efekty zastąpiono nowymi. Zaktualizowano i uszczegółowiono treści w sylabusie B1.26. Zaburzenia osobowości. W wykładach dotychczasowe brzmienie treści w pkt. 1-3 skorygowano następująco:

1. Zachowania odbiegające od normy a zaburzenia osobowości. Modele rozumienia zaburzeń osobowości i ich diagnozy. Zaburzenia cech osobowości. 2h
2. Zaburzenia osobowości w modelach medycznych (klasyfikacje ICD-10 oraz DSM-V). Modele diagnozy zaburzeń osobowości: kategoryjne, dymensionalne, oparte na prototypach 3h
3. Psychologiczne modele zaburzeń osobowości (paradygmat psychodynamiczny, poznawczy, integracyjny, teorie typologiczne i opisowe). 6h

W efektach uczenia się zmieniono i dodano efekty z zakresu wiedzy i umiejętności. W odniesieniu do uwagi o klasyfikacji DSM Wnioskodawca wyjaśnił, że współcześnie DSM-5 pozostaje aktualną klasyfikacją uwzględnianą w medycznym, psychologicznym i psychoterapeutycznym rozumieniu klasyfikacji zaburzeń osobowości i ustanawianiu celów terapeutycznych - stąd pozostawiono ją w treściach przedmiotu.

Stanowisko Prezydium PKA

Uczelnia przedstawiła we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy dodatkowe informacje i wyjaśnienia, które częściowo usuwają istotę zarzutu. Dokonane zmiany gwarantują jedynie częściowo adekwatność treści programowych do efektów uczenia się. Wnioskodawca nie uwzględnił w całości uwagi dotyczącej klasyfikacji DSM. Klasyfikacja DSM – V faktycznie jest uznawana, nie jest już jednak klasyfikacją wieloosiową (jaką była DSM – IV), dlatego nawiązanie do tej formy diagnozy/opisu zaburzeń nie nawiązuje prawidłowo do najnowszego dorobku psychologii. Dodatkowo, obowiązująca w Polsce klasyfikacja – ICD w wersji 10 (wskazana w sylabusie zajęć jako podstawa diagnozy) będzie obowiązywać jedynie do 1 stycznia 2022 r., podczas gdy od roku 2018 można już wprowadzać równoległe zapisy z klasyfikacji ICD-11).



W momencie, gdy studenci będą zapoznawać się z zagadnieniami psychologii klinicznej i psychopatologii, klasyfikacja ICD-10 będzie już nieaktualna. Należy zatem oprzeć formułowanie treści programowych właśnie na klasyfikacji ICD-11, której Wnioskodawca jednak na razie nie przewidział.

W związku z powyższym sformułowany uprzednio **zarzut częściowo utrzymany w mocy**.

9. Wskazana w sylabusach literatura jest nieaktualna, a tym samym nie odpowiadająca współczesnej wiedzy psychologicznej. Przykładowo w sylabusie zajęć *psychologia osobowości* zamieszczone treści nie odpowiadają rozumieniu tego zagadnienia, czyli uporządkowanemu przedstawieniu nurtów, teorii i koncepcji osobowości oraz powiązaniu ich z badaniami nad osobowością. Z kolei w bibliografii zamieszczonej w sylabusie *procesy poznawcze* znajduje się bibliografia obejmująca lata 1984-2011, przy czym mamy dominującą pozycję z przełomu lat 90. Tych XX w i 1 dekady XXI w. Nie ujęto nowszych pozycji, które w tym obszarze się pojawiają. Również prezentowana w sylabusach literatura nie odzwierciedla współczesnej wiedzy, np. w przypadku zajęć: *wprowadzenie do psychologii klinicznej* czy *psychologia kliniczna* wskazana literatura przedmiotu odnosi się do literatury z przełomu XX/XXI w tym samym odnosi się do przestarzałych klasyfikacji medycznych oraz nieuświadczonej wiedzy na temat rozumienia zaburzeń, ich etiologii oraz mechanizmów rozwoju.

Stanowisko Uczelni

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Uczelnia stwierdziła, że uwzględniono uwagi Polskiej Komisji Akredytacyjnej dokonując aktualizacji wskazanej w sylabusach literatury – usunięto pozycje z lat 90., wprowadzono większą liczbę pozycji z drugiej dekady XXI w. W dalszej części wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy (ss. 19 - 20) Uczelnia szczegółowo przedstawiła opis dokonanych zmian odnośnie do części pozycji literatury.

Stanowisko Prezydium PKA

Uczelnia przedstawiła we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy dodatkowe informacje i wyjaśnienia, jednak nie usuwają one w całości istoty zarzutu. Dokonano wymiany części nieaktualnej literatury jednak stwierdzić należy, iż zastosowane modyfikacje odzwierciedlają przyjęcie jedynie kryterium roku wydania publikacji, które jest zawodne, gdyż data wydania wskazanej pozycji niejednokrotnie jest datą kolejnego wydania, nie zawsze uaktualnionego i poprawionego, zatem przyjęte kryterium nie gwarantuje merytorycznej jakości i zasadności literatury wskazywanej studentom. Analiza dołączonych do wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy sylabusów daje podstawę do stwierdzenia, że nadal w zestawach pozycji literatury znajdują się książki, które dla studentów psychologii są nieodpowiednie, nieaktualne a nawet merytorycznie błędne. To, że studia prowadzone będą na profilu praktycznym w żaden sposób nie usprawiedliwia braku powiązania efektów uczenia się i treści kształcenia z aktualnym stanem nauki, badań i naukowych interpretacji psychologicznego działania. Szczególnie praktyka działania psychologa, jako terapeuty wymaga osadzenia jej w nauce i racjonalnych, nowoczesnych metodach z nauką powiązanych.

W związku z powyższym sformułowany uprzednio **zarzut pozostaje w mocy**.



10. Nieadekwatne są niektóre wskazane przez Uczelnię placówki, w których realizowane będą planowane praktyki dla studentów projektowanego kierunku. Realizacja praktyk zawodowych wymaga ich odbywania w miejscach, w których zatrudniony jest psycholog, co uniemożliwia ocenę realizacji zakładanych efektów uczenia się, jak i przypisanych do nich treści charakterystycznych dla zawodu psychologa. W treściach porozumień zawartych w celu realizacji praktyk zawodowych nie istnieje zapis o konieczności zapewnienia przez daną instytucję opieki psychologa nad studentami odbywającymi praktyki. Tym samym niemożliwe jest osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się oraz kształtowanie umiejętności charakterystycznych dla zawodu psychologa.

Stanowisko Uczelni

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Uczelnia wyjaśniła, że dyrektorzy podpisując porozumienia byli zapoznani z programem praktyk (zawartym m.in. w sylabusie praktyki) i wymogiem zatrudniania w danej placówce psychologa. Wobec uwag PKA, wprowadzono dodatkowe zapisy dotyczące praktyk: w sylabusach, w opisie programu studiów oraz w zasadach studiowania, które w naszej ocenie jednoznacznie wskazują na konieczność zatrudniania psychologa przez placówkę, w której student będzie odbywał praktykę. Dalej Uczelnia przedstawiła Przykładowe zapisy w sylabusach praktyk:

Sylabus F_1_Praktyka zawodowa_ST zawiera zapis: „Do obowiązków studenta odbywające-go praktykę należy (...) zgodnie z harmonogramem ustalonym przez Opiekuna praktyki, który jest psychologiem zatrudnionym i wyznaczonym przez dyrekcję placówki” (praktyki semestr VI). W przypadku praktyki w semestrze VII (Sylabus F_1_Praktyka zawodowa_ST) znajduje się zapis „Zapoznanie ze specyfiką zadań psychologa w danej instytucji (diagnoza, poradnictwo, pomoc psychologiczna, profilaktyka, szkolenia, doradztwo zawodowe, zarządzanie zasobami ludzkimi i procesami rekrutacyjnymi)”. W sylabusie wprowadzono zapis: „zgodnie z harmonogramem ustalonym przez Opiekuna praktyki, zatrudnionym i wyznaczonym przez dyrekcję placówki, który ma wykształcenie psychologiczne - posiada dyplom magistra psychologii.”

Sylabus F_2_Praktyka_zawodowa_ST w dwóch miejscach zawiera zapis „zgodnie z harmonogramem ustalonym przez Opiekuna praktyki, który jest psychologiem zatrudnionym i wyznaczonym przez dyrekcję placówki” – w odniesieniu do praktyk realizowanych w VIII i XI semestrze oraz X semestrze.”

Stanowisko Prezydium PKA

Uczelnia przedstawiła we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy dodatkowe informacje i wyjaśnienia, które usuwają istotę zarzutu.

W związku z powyższym sformułowany uprzednio **zarzut stał się bezprzedmiotowy**.

11. W opisie zakładanych efektów uczenia się w tabeli 4 w grupie zajęć ogólnouczelnianych E 2 wskazano nieprawidłowo poziom kształtowania umiejętności językowych na poziomie B2 co jest nieadekwatne do wnioskowanego poziomu studiów (z zapisami określonymi w załączniku do rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 6–8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (Dz.U. 2018 poz. 2218) powinien on być określony na poziomie B2+).



Stanowisko Uczelni

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Uczelnia wyjaśniła, że w opisie zakładanych efektów uczenia się w Programie studiów dla kierunku Psychologia w tabeli nr 4 w grupie zajęć ogólnuczelnianych błędnie wskazano poziom B2. Skorygowano zapis w opisie zakładanych efektów uczenia się na B2+. Dodatkowo skorygowano zapis do-tyczący poziomu języka obcego w tabeli nr 5 i 6 na właściwy B2+.

Stanowisko Prezydium PKA

Uczelnia przedstawiła we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy dodatkowe informacje i wyjaśnienia, które usuwają istotę zarzutu.

W związku z powyższym sformułowany uprzednio **zarzut stał się bezprzedmiotowy**.

12. Analiza stanu faktycznego wykazała, że możliwości wyboru zajęć są bardzo ograniczone przecząc tym samym realnym możliwościom dokonywania rzeczywistego wyboru przez studenta. Zajęcia te są obowiązkowe (np. w module I *psychologia rodziny*, w module II *psychologia biznesu* student ma do wyboru w każdym ze wskazanych modułów 4 zajęcia spośród oferowanych 5).

Stanowisko Uczelni

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Uczelnia wywiodła, że wprowadzono zmiany: W B 2. Grupie zajęć kierunkowych - do wyboru zwiększono możliwość wyboru zajęć. Studenci będą mieli możliwość wyboru: w ramach Modułu I Psychologia rodziny do wyboru 3 zajęcia z 6; w ramach Modułu II Psychologia biznesu oraz III Psychologia zdrowia do wyboru 3 zajęcia z 5; w ramach Modułów IV Psychologia kliniczna dzieci i młodzieży, V Psychologia kliniczna dorosłych, VI Pomoc psychologiczna i VII Psychoterapia do wyboru 2 zajęcia z 4.

Stanowisko Prezydium PKA

Uczelnia przedstawiła we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy dodatkowe informacje i wyjaśnienia, które usuwają istotę zarzutu.

W związku z powyższym sformułowany uprzednio **zarzut stał się bezprzedmiotowy**.

13. Sprawdzanie i ocenianie efektów uczenia się osiągniętych przez studentów w wyniku realizacji poszczególnych zajęć uwzględnionych w programie studiów wskazują na dominację sposobów sprawdzania i oceniania ukierunkowanych na wiedzę niż na umiejętności. Stoi to w sprzeczności z praktycznym profilem studiów.

Stanowisko Uczelni

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Uczelnia poinformowała, że dokonano analizy kart przedmiotów, w wyniku której skorygowano sposoby weryfikacji efektów uczenia się. W sylabusach wprowadzono metody weryfikacji pozwalające w pełni zweryfikować nabyte przez studenta umiejętności praktyczne. Następnie, na stronach 22-24 wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy szczegółowo opisano dokonane zmiany:



W sylabusie A5 *Socjologia*, A6 *Trening interpersonalny*, A.9. *Warsztat komunikacji interpersonalnej*, B1.2. *Psychologia rozwoju dzieci i młodzieży*; B1.4. *Psychologia różnic indywidualnych*, B1.5. *Psychologia rozwoju człowieka dorosłego*, B1.6 *Psychologia społeczna*; B1.10 *Psychologia rodziny*, B1.12 *Psychologiczne metody badania inteligencji*, B1.17 *Psychologiczne metody badania osobowości*, B1.19 *Psychologia organizacji i zarządzania*, B1.20 *Psychologia doradztwa zawodowego*, B1.21. *Coaching*, B1.23. *Wybrane zagadnienia z psychologii klinicznej*, B1.26. *Zaburzenia osobowości*, B1.28 *Problematyka i seksualności człowieka* doprecyzowano, B1.30. *Podstawy psychoterapii*, B1.36 *Autokreacja rozwoju osobistego i zawodowego*, B2_2.1.6. *Trening umiejętności wychowawczych*, B2. 2.3.1. *Warsztaty pomocy psychologicznej w chorobach somatycznych*, B2. 2.3.5. *Tutoring kompetencji osobistych*, B2_2.6.3. *Pomoc psychologiczna dla osób z zaburzeniami zdrowia somatycznego*; w Module IV. *Psychologia kliniczna dzieci i młodzieży* w przedmiocie: *Psychologia kliniczna dzieci i młodzieży i Psychopatologia rozwoju dzieci i młodzieży*; w Module V. *Psychologia kliniczna dorosłych* uszczegółowiono metody weryfikacji efektów w przedmiocie: *Suicydologia i zachowania autodestrukcyjne*; w Module VII. *Psychoterapia* wprowadzono w przedmiotach *Psychoterapia psychodynamiczna* i *Podstawy psychoterapii indywidualnej*.

Stanowisko Prezydium PKA

Uczelnia przedstawiła we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy dodatkowe informacje i wyjaśnienia, które usuwają istotę zarzutu. Modyfikacje polegały na zmianach w rygorze zaliczenia i kryteriach osiąganych efektów uczenia się oraz w sposobach obliczania oceny końcowej; ukonkretnieniu standardów i kryteriów oceny i ukierunkowaniu jej na takie aspekty umiejętności diagnostycznych psychologa, które łączą się z refleksyjnością, empatycznością i wnikliwością; zmianach lub doprecyzowaniu metod oceny (m.in. wykonanie testu, projektu działań, ocenę umiejętności stosowania narzędzi coachingowych oraz prowadzenia sesji coachingu, dyskusję w grupie, ćwiczenia w parach, sesje coachingowe na forum, przeprowadzenie wywiadu klinicznego i obserwacji psychologicznej oraz analiza przypadku; Problem Based Learning - autodiagnoza tworzenia własnej osoby, planowania celów rozwoju osobistego i zawodowego, opisanie wybranych teorii rozwoju zawodowego, typów osobowości zawodowej, mapy zawodów; Project Based Learning - projektowanie indywidualnego planu rozwoju osobistego i zawodowego; udział w pracy indywidualnej i grupowej; udział w dyskusji; obserwacja aktywności studentów z wykonywanych zadań; przygotowanie opinii; przeprowadzenie diagnozy klinicznej dziecka). Zauważalne są starania Uczelni, aby metody weryfikacji miały konkretne kryteria i standardy ocen, a przede wszystkim, aby ćwiczyły umiejętności zawodowe i przygotowywały do zadań i ról ściśle związanych z profesją psychologa. Ich metodyczną zasadność i adekwatność do zakresu badanych zagadnień należy ocenić pozytywnie.

W związku z powyższym sformułowany uprzednio **zarzut stał się bezprzedmiotowy**.

14. Struktura kwalifikacji kadry kierunku nie jest dostosowana do celów, efektów i zakresu kształcenia na wnioskowanym kierunku. Zasadniczy zarzut dotyczy braku w kadrze kierunku odpowiedniej liczby nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia posiadających dorobek naukowy w dyscyplinie psychologia, reprezentujących różne specjalizacje naukowe w obrębie tej dyscypliny, a także bardzo nieliczna grupa osób



posiadających kompetencje i doświadczenie w zakresie różnych zawodów i stanowisk zawodowego rynku pracy związanego z psychologią. Powyższe skutkuje tym, iż w proponowanej obsadzie zajęć stwierdzono szereg nieprawidłowości związanych z powierzaniem zajęć nauczycielom akademickim i innym osobom, których dorobek naukowy i doświadczenie zawodowe w zakresie tematyki przypisanej zajęciom nie umożliwia prawidłowej realizacji zajęć. Tym samym nie jest spełniony warunek określony w art. 73 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 478 z późn. zm.). Szczegółowe informacje w tym zakresie zawarto w załączniku do niniejszej uchwały.

Stanowisko Uczelni

Do wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Uczelnia dołączyła szczegółowy opis wprowadzonych zmiany w zakresie obsady zajęć. W odniesieniu do wskazanych przez PKA nieprawidłowości w zakresie obsady zajęć zwiększono planowane zatrudnienie (w ramach umowy cywilno-prawnej) o osobę posiadającą dorobek w dyscyplinie psychologia, posiadającą tytuł zawodowy magistra. (Deklarację zatrudnienia i opis kompetencji w/w osoby ujęto w Załączniku 5 do wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy).

Ponadto, dokonano przydziału zajęć na rzecz osób posiadających dorobek naukowy w dyscyplinie psychologia, zgodnie z reprezentowaną przez nich specjalizacją w obrębie tej dyscypliny, lub posiadanymi kompetencjami i doświadczeniem zawodowym związanymi z psychologią.

Szczegółowy opis zmian ujęto w Tabeli 1.

Następnie Uczelnia wyjaśniła, że w odniesieniu do uwag Polskiej Komisji Akredytacyjnej dotyczących nadmiernego zróżnicowania zajęć prowadzonych przez danego nauczyciela dokonano zmian w przydziale przedmiotów (dalej Uczelnia przedstawiła szczegółowy opis w/w zmian).

Deklaracje osób planowanych do prowadzenia danych zajęć (uwzględniające opisane powyżej zmiany) oraz uzupełnione informacje nt. kompetencji osób proponowanych do prowadzenia zajęć wskazanych przez PKA (w załączniku do uchwały nr 551/2021) dołączono w Załączniku 5 (Zał. 5.1 i 5.2) do wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy.

Ponadto Uczelnia zaznaczyła, że pomimo zmian kadrowych, w tym zatrudnienie w/w dodatkowej osoby, dla której UTH Radom nie będzie podstawowym miejscem pracy, spełniony został wymóg określony w art. 73 ust. 2 pkt 1 ustawy PSWiN, tj. ponad 50% godzin zajęć określonych w planie studiów kierunku Psychologia, prowadzić będą nauczyciele akademicki zatrudnieni w UTH Radom jako na podstawowym miejscu pracy. Zaktualizowany wykaz kadry zawiera Załącznik 5.2 do wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy

W opinii Uczelni, opisane zmiany w obsadzie zajęć, umożliwiają prawidłową realizację zajęć wskazanych przez Polską Komisję Akredytacyjną w załączniku do uchwały nr 551/2021. Proponowana do realizacji zajęć kadra odpowiada zdaniem Uczelni celom, efektom i zakresowi kształcenia kierunku Psychologia (profil praktyczny).

Stanowisko Prezydium PKA

Uczelnia przedstawiła we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy dodatkowe informacje i wyjaśnienia, jednak nie usuwają one istoty zarzutu. Uczelnia częściowo skorygowała planowaną obsadę zajęć należy jednak ocenić, że Wnioskodawca dokonał niedostatecznych zmian i przesunąć. Zapowiedziano zaangażowanie, na umowę cywilnoprawną, tylko jednej



nowej osoby, będącej magistrem psychologii (a więc osobę nie posiadającą stopnia, ani naukowego). Prezydium PKA stoi na stanowisku, że kwestię kompetencji i doświadczenia należy rozpatrywać w odniesieniu do treści i efektów uczenia się, przypisanych do poszczególnych zajęć. Treści i efekty mogą odnosić się albo do przekazywania studentowi wiedzy kluczowej w zakresie danej dyscypliny naukowej, opartej szeroko o cały dorobek tej dyscypliny, albo do aplikacji tej wiedzy w konkretnych przypadkach (w zakresie badań lub zastosowań praktycznych). W tej pierwszej sytuacji, treści i efekty uczenia się przypisane są najczęściej do form określanych jako wykład, konwersatorium, albo podobnie, zaś w tej drugiej sytuacji do form określanych jako ćwiczenia, laboratoria, warsztaty, itp. Uczelnia dysponuje swobodą w zakresie doboru form i nazw kategorii zajęć, zatem to nie użyta przez uczelnię nazwa kategorii zajęć przesądza o charakterze zajęć, ale ich istota, czyli rodzaj treści i efektów uczenia się przypisanych do zajęć. W przypadku wnioskowanego kierunku, zajęcia dotyczące wiedzy kluczowej w zakresie danej dyscypliny naukowej, opartej szeroko o cały dorobek tej dyscypliny, prowadzone mają być w formie nazwanej wykładem. Prowadzenie takich właśnie zajęć, powinno być powierzone osobom, które posiadają uporządkowaną, szeroką znajomość dorobku naukowego wypracowanego w danej dyscyplinie, nabywaną najczęściej – co do zasady – wraz z osiąganiem kolejnych poziomów naukowego awansu zawodowego i w ramach stałej aktualizacji wiedzy i umiejętności, realizowanej szczególnie poprzez prowadzenie własnej pracy badawczej. W przypadku osób, które nie posiadają stopnia lub tytułu naukowego, stan ich osiągnięć naukowych z reguły nie pozwala a priori na przyjęcie, iż w/w osoba posiada uporządkowaną, szeroką znajomość dorobku naukowego wypracowanego w danej dyscyplinie, adekwatną do treści w/w zajęć i przypisanych do nich efektów uczenia się. Innymi słowy, powierzenie prowadzenia takich zajęć osobie, która nie posiada stopnia naukowego, wymagałoby wykazania, bez pozostawienia żadnych wątpliwości, iż osoba ta, mimo że nie nabyła kompetencji i doświadczenia w ramach osiągania kolejnych poziomów naukowego awansu zawodowego, nabyła adekwatne kompetencje i doświadczenie w inny sposób, czego jednak Uczelnia nie uczyniła w odniesieniu do osób wymienionych w załączniku do niniejszej Uchwały.

Posiadane doświadczenie zawodowe niewątpliwie może być podstawą powierzenia osobie nie posiadającej stopnia, lub tytułu naukowego, prowadzenia zajęć obejmujących praktyczne zastosowania zaawansowanej wiedzy naukowej (jak ćwiczenia, czy laboratoria) jednak nie zastępuje nabywania tej wiedzy w sposób uporządkowany, właściwy dla procesu osiągania kolejnych poziomów naukowego awansu zawodowego oraz poszerzania tej wiedzy w ramach procesu stałej aktualizacji kompetencji, w szczególności poprzez prowadzenie własnej pracy badawczej. Legitymowanie się taką wiedzą jest zaś niezbędne do prowadzenia zajęć, których treści i efekty odwołując się do zaawansowanej wiedzy, kluczowej w zakresie danej dyscypliny naukowej, opartej szeroko o cały dorobek tej dyscypliny.

Ustalenie koherencji pomiędzy kompetencjami i doświadczeniem osób prowadzących zajęcia, a treściami i efektami uczenia się przypisanymi do zajęć, jest obowiązkiem uczelni, zaś spełnienie tego obowiązku podlega weryfikacji przez Polską Komisję Akredytacyjną. Zgodnie z § 1 pkt 4 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 września 2018 r. w sprawie kryteriów oceny programowej (Dz.U. z 2018 r., poz. 1787), kryteriami oceny programowej są m.in. poziom kompetencji i doświadczenia kadry prowadzącej kształcenie. Wprawdzie w postępowaniach prowadzonych przez Polską Komisję Akredytacyjną nie mają zastosowania przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego wprost, jednak PKA wykonuje zadania publiczne i obowiązana jest przez to nawiązywać do standardów



procedowania obowiązujących władze publiczne. Do standardów tych należy m.in. ustalanie prawdy materialnej w postępowaniach publicznych i kierowanie się – w tym zakresie – zasadami logiki, wiedzą i doświadczeniem życiowym. Sprzeczne z wiedzą i doświadczeniem życiowym byłoby przyjęcie, iż doświadczenie zawodowe uzyskane przez osobę nie posiadającą stopnia, lub tytułu naukowego i nie wykazującą stałej aktywności naukowej, jest – z zasady – równorzędne kompetencjom niezbędnym do prowadzenia zajęć odwołujących się w zakresie treści i efektów uczenia się do zaawansowanej wiedzy naukowej, kluczowej w zakresie danej dyscypliny naukowej, opartej szeroko o cały dorobek tej dyscypliny. Innymi słowy, uzasadnione jest przyjęcie, jako punktu wyjścia do dokonania ustaleń faktycznych, domniemania przeciwnego: iż osoba, która nie posiada stopnia, lub tytułu naukowego i nie wykazuje stałej aktywności naukowej, nie posiada kompetencji niezbędnych do prowadzenia zajęć odwołujących się w zakresie treści i efektów uczenia się do zaawansowanej wiedzy naukowej. Domniemanie to może zostać obalone, poprzez wykazanie okoliczności uzasadniających przyjęcie tezy przeciwnej, za pomocą adekwatnych środków dowodowych, jednak w niniejszym postępowaniu Uczelnia środków takich nie przedstawiła w odniesieniu do osób wymienionych w załączniku do niniejszej Uchwały

Należy dodać, że w przedstawionej we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy obsadzie zajęć na kierunku psychologia, nadal żaden z samodzielnych pracowników naukowych nie posiada wykształcenia i dorobku w dyscyplinie psychologia. Zatem, 97% efektów uczenia się określonych dla kierunku, odnoszących się do psychologii, będzie realizowanych w sytuacji brak udziału samodzielnego pracownika naukowego mającego wykształcenie i dorobek w dyscyplinie psychologii, natomiast 3% efektów uczenia się odnoszących się do pedagogiki będą realizowane z udziałem 2 samodzielnych pracowników naukowych mających wykształcenie i dorobek w tej dyscyplinie. Przy tak zaplanowanej strukturze kwalifikacji kadry, powstają poważne wątpliwości odnośnie zapewnienia odpowiedniej jakości kształcenia na wnioskowanym kierunku.

W związku z powyższym sformułowany uprzednio **zarzut pozostaje w mocy**.

15. W sylabusie z języka niemieckiego treści programowe przypisano do poziomu ogólnoakademickiego zamiast do profilu praktycznego.

Stanowisko Uczelni

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Uczelnia wyjaśniła, że w sylabusie zajęć z języka niemieckiego skorygowano błędnie przypisanie treści programowych do profilu ogólnoakademickiego, obecnie w karcie przedmiotu wskazano powiązanie z profilem praktycznym.

Stanowisko Prezydium PKA

Uczelnia przedstawiła we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy dodatkowe informacje i wyjaśnienia, które usuwają istotę zarzutu.

W związku z powyższym sformułowany uprzednio **zarzut stał się bezprzedmiotowy**.

16. We wniosku brak jednoznacznej informacji, czy spełniony jest warunek określony w art. 11 ust. 1 pkt 6 lit b ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (tj. Dz.



U. z 2021 r. poz. 478 z późn. zm.), gdyż Wnioskodawca nie przedstawił kompleksowej informacji potwierdzającej stworzenie studentom z niepełnosprawnością warunków do pełnego udziału w kształceniu, w tym możliwości korzystania z zasobów biblioteki.

Stanowisko Uczelni

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, na stronach 32-35 Uczelnia szczegółowo scharakteryzowała formy pomocy stworzone w UTH dla osób z niepełnosprawnościami, deklarując m.in., co następuje: „Infrastruktura Uczelni zapewnia techniczne możliwości udziału w zajęciach studentom, dotkniętym niepełnosprawnością (...) Wyrazem elastycznego podchodzenia do indywidualnych potrzeb studentów, w tym studentów z niepełnosprawnością są postanowienia regulaminu studiów pozwalające na: a) zmianę uczelni, zmianę kierunku studiów lub ich formy (§ 9-12), b) podjęcie, obok kierunku podstawowego, studiów na kierunku dodatkowym (studia równoległe) (§ 13), c) podjęcie dodatkowej ścieżki kształcenia (grupa zajęć obieralnych) (§ 14), oraz d) za zgodą właściwego Dziekana podjęcie zajęć ponadprogramowych (§ 15). Po pierwszym roku studiów, student może realizować część programu studiów na innej uczelni krajowej lub zagranicznej (§ 16), a studenci innych uczelni mogą odbywać część studiów w Uniwersytecie na warunkach określonych w dwustronnych lub wielostronnych porozumieniach (§ 17). W § 25 regulaminu studiów przewidziano również możliwość indywidualnej organizacji studiów, z której mogą skorzystać m.in. osoby niepełnosprawne. W przypadku studenta niepełnosprawnego indywidualna organizacja studiów może polegać na wyznaczeniu odmiennego tygodniowego planu zajęć, przez wybór grupy, godzin zajęć, a także na modyfikacji formy zaliczeń i egzaminów określonych w sylabusie danego przedmiotu, umożliwiając studentowi realizację obowiązującego programu studiów, z dostosowaniem do jego potrzeb wynikających z rodzaju niepełnosprawności. Studentowi niepełnosprawnemu dziekan może przyznać opiekę nauczyciela akademickiego.

Na zajęciach dydaktycznych, w porozumieniu z dziekanem wydziału, mogą być obecni tłumacze języka migowego, stenotypiści, a także osoby pomagające niepełnosprawnym studentom.

Od marca 2021 r., studenci z różnymi formami niepełnosprawności otrzymają też wsparcie psychologa, logopedy i socjoterapeuty. Wprowadzone zostały również przepisy antydyskryminacyjne (Zarządzenie R-27/2021 Rektora Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu z dnia 12 maja 2021 r. w sprawie: wprowadzenia w Uniwersytecie Technologiczno-Humanistycznym im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu Polityki Antydyskryminacyjnej).

Wprowadzone zostały zasady dysponowania środkami dotacji przyznawanej na podstawie art. 365 pkt 6 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 478, z późn. zm.) dla studentów i doktorantów będących osobami niepełnosprawnymi (Zarządzenie R-29/2021 Rektora Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu z dnia 18 maja 2021 r. w sprawie: wprowadzenia Regulaminu przyznawania wsparcia oraz dysponowania środkami dotacji na zadania wynikające ze stwarzania studentom i doktorantom będącym osobami niepełnosprawnymi warunków do pełnego udziału w procesie kształcenia na Uniwersytecie Technologiczno-Humanistycznym im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu.) (...) Na podstawie Regulaminu świadczeń dla Studentów UTH w Radomiu, studenci mogą ubiegać się o stypendium socjalne, stypendium dla osób niepełnosprawnych, zapomogę, stypendium Rektora, zakwaterowanie w domu studenckim.



Stanowisko Prezydium PKA

Uczelnia przedstawiła we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy dodatkowe informacje i wyjaśnienia, które usuwają istotę zarzutu.

W związku z powyższym sformułowany uprzednio **zarzut stał się bezprzedmiotowy**.

17. Wnioskodawca wskazał, że do dyspozycji studentów są 154 tytuły czasopism tradycyjnych, wśród których Uczelnia wskazała tytuły czasopism, które nie odpowiadają dyscyplinie psychologia. Wskazane czasopisma reprezentują przede wszystkim dyscyplinę pedagogika. Tym samym korzystając z tych czasopism studenci kierunku psychologia nie będą mogli osiągnąć efektów uczenia się.

Stanowisko Uczelni

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Uczelnia wyjaśniła, że dostęp studentów kierunku psychologia do literatury wskazanej w sylabusach jest zapewniony w następujący sposób:

1. Zasoby Biblioteki Głównej UTH w Radomiu - baza biblioteczna dla kierunku psychologia. Literatura dla psychologii w zasobach Biblioteki Głównej UTH - Załącznik 6 do wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy.
2. Zasoby Biblioteki Pedagogicznej w Radomiu z którą UTH ma podpisaną umowę o współpracy w zakresie udostępniania oraz gromadzenia zbiorów w zakresie prowadzonych kierunków w porozumieniu z wykładowcami i studentami Wydziału.
3. Uzupełnienie zasobów Biblioteki Głównej UTH.

Na str. 35-39 wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy scharakteryzowano podjęte działania Uczelni, mające na celu zoptymalizować zasoby biblioteczne w sposób reprezentatywny dla obszaru wiedzy psychologicznej. Uczelnia poinformowała także, że Biblioteka Główna UTH w Radomiu posiada ok. 195 tysięcy woluminów książek oraz ponad 40 tysięcy woluminów zbiorów specjalnych: norm, katalogów branżowych, rozpraw doktorskich oraz prac naukowo-badawczych i doktorskich. Udostępnianych jest 265 miejsc dla czytelników i ponad 110 stanowisk komputerowych. Zbiory biblioteczne zostały skatalogowane w bibliotecznym systemie PROLIB, a w odniesieniu do publikacji psychologicznych Wnioskodawca zapewnił, iż: w roku 2021 studenci i pracownicy Uniwersytetu mają dostęp do następujących licencyjnych baz danych e-książek i e-czasopism z zakresu psychologii, psychiatrii i nauk społecznych oraz pozostałych dziedzin znajdujących zastosowanie na kierunku psychologia: ClinicalKey [...]; EBSCOhost [...]; LEX Wolters Kluwer [...], Medline Complete [...]; Nature [...]; Science [...]; Scopus [...]; Springer [...]; Tez-MeSH; Web of Science [...]; Wiley Online Library [...]. Bazy danych umożliwiają dostęp do pełnych tekstów artykułów, rozdziałów książek, referatów, materiałów konferencyjnych itp. Ponadto możliwe jest przeglądanie spisów treści najważniejszych czasopism naukowych, abstraktów, materiałów konferencyjnych, książek, raportów, wyszukiwanie informacji według nazwisk autorów publikacji, wyszukiwanie in-formacji według słów kluczowych. Czasopisma drukowane w prenumeracie i w wolnym dostępie dla kierunku Psychologia w zbiorach Biblioteki Głównej UTH Radom:

1. Charaktery - magazyn psychologiczny
2. Coaching
3. Czasopismo psychologiczne – Psychological Journal
4. Przegląd psychologiczny



5. Psychologia, Edukacja i Społeczeństwo
6. Psychologia rozwojowa
7. Psychologia społeczna
8. Psychologia w szkole
9. Psychologia wychowawcza.

Wnioskodawca wymienił także 29 tytułów czasopism, deklarując, że jest to zestawienie czasopism dostępnych w BP w Radomiu z zakresu psychologii. Uczelnia dodała także, iż: Biblioteka Pedagogiczna w Radomiu posiada na swojej stronie formularz, poprzez który czytelnik może zamówić książkę, której nie znalazł w zbiorach biblioteki.

Stanowisko Prezydium PKA

Uczelnia przedstawiła we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy dodatkowe informacje i wyjaśnienia, które usuwają istotę zarzutu.

W związku z powyższym sformułowany uprzednio **zarzut stał się bezprzedmiotowy**.

18. We wniosku nie przedstawiono spisu zasobów bibliotecznych dedykowanych studentom kierunku psychologia, co uniemożliwia ocenę możliwości dostępu studentów do literatury wskazanej w sylabusach.

Stanowisko Uczelni

Stanowisko Uczelni dotyczące zarzutu 18 zostało przedstawione w ramach rekapitulacji stanowiska Uczelni odnośnie zarzutu 17.

Stanowisko Prezydium PKA

Uczelnia przedstawiła we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy dodatkowe informacje i wyjaśnienia, które usuwają istotę zarzutu.

W związku z powyższym sformułowany uprzednio **zarzut stał się bezprzedmiotowy**.

Biorąc pod uwagę utrzymanie w mocy zarzutów: 9, 14 i częściowe utrzymanie w mocy zarzutu 8 Prezydium PKA stwierdza, że nie zaistniały przesłanki do zmiany opinii negatywnej wydanej w uchwale nr 551/2021 z dnia 24 czerwca 2021 r.

§ 2

Uchwałę Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej otrzymują:

1. Minister Edukacji i Nauki,
2. Rektor Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Polskiej Komisji Akredytacyjnej
Podpisano podpisem kwalifikowanym w dniu
08.09.2021
Stanisław Wrzosek